

Генерирање на код

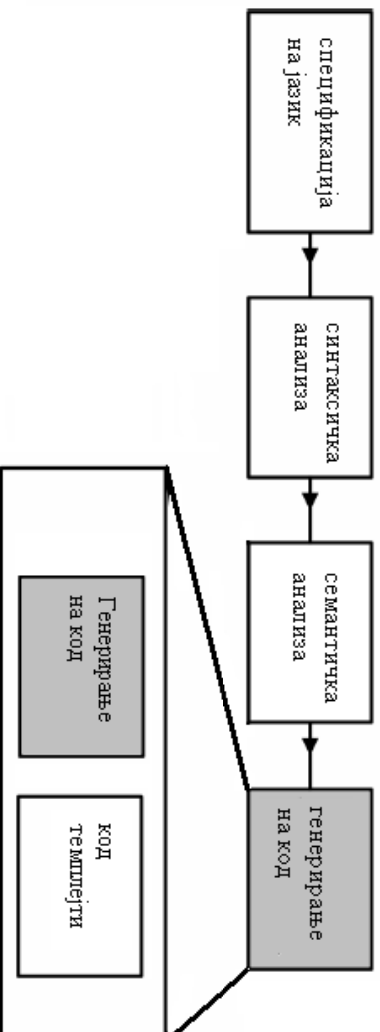

Генерирање на код

- После семантичката анализа би требало во кодот веќе да нема гершки, ако има, тогаш скоро секогаш генерирањето на кодот ќе падне.
  - Овде се дава осврт на генерирањето на код во компајлерот на Inger.
    - Имплементација (асембли код) за секој оператор кој се јавува во Inger,
    - Зачувувањето на типот на податоци
    - Пресметка на низата од офсетови и повикувањето на функции
  - Темплејтите од код во асембли јазик за секој оператор во Inger.
-

Генерирање на код

Вовед

- Најистичен аспект во конструирањето на компјлерот
- Не е премногу тешко, но побарува големо посветување на внимание на деталите
- Пристапот во компјлерот на `Ingel` е да се напише темплејт за секоја операција
- Сите темплејти можат да се менуваат во било кој редослед (се смета дека редоследот е точен затоа што претходно се е поминато низ фазите на синтаксичка и семантичка анализа)
- Пример `int a = (b + 0x20);`
  - За генерирање на овој код се повикуваат 4 темплејти
  - Редоследот е определен со редоследот по кој се евалуираат операциите, т.е. Редоследот по кој се поврзани јазлите во апстрактното дрво
  - 1. Собирање: се пресметува `b + 0x20`
  - 2. Дерекференцирање: наоѓање на мемориска локација за изразот во заградите
  - 3. Декларација: променливата се декларира како тип `int`егет, или во стекот (ако е локална променлива) или во купот (ако е глобална променлива)
  - 4. Доделување: вредноста која се определува со темплејтот за деференцирање се зачувува во локацијата која се враќа од страна на темплејтот за декларација.

Вовед

- Ако темплејтите се напишани доволно внимателно и доволно се тестирани, може да се креира компајлер кој ги поддржува и се грижи за редоследот на темплејтите
- Наредно прашање е како темплејтите да се поврзат еден со друг.
  - Ова се прави со означување на еден регистер (eax), како регистер за резултатот.
  - Секој темплејт го зачувува неговиот резултат во тој регистер eax, без разлика дали е вредност или покажувач.
  - Што означува вредноста зачувана во eax е определено со темплејтот кој ја зачувува таа вредност.

Предложен код

- Компајлерот на лингв генерира асембли код, па неопходно е да се спакува во формат кој го очекува асемблерот
- Користат GNU AT&T асемблер, кој ја користи синтаксата на јазикот AT&T (слична на Intel), но со некои посебни карактеристики
- Пример
  - асембли синтаксата на Intel : MOV EAX, EBX ја копира вредноста која се наоѓа во регистерот EBX во регистерот EAX
  - Во синтаксата на GNU AT&T ова е: movl %ebx, %eax
- Неколку разлики:
  - имињата на регистрите се со мала буква и со префикс процент (%) кој индицира дека се работи за регистри, а не имиња на глобални променливи;
  - Редоследот на операндите е обратен
  - На инструкцијата за паметење пов и се става префикс со големината на операндите (4 bytes, long).

Предложен код

- Секој фајл во GNU Асемблерот има барем еден податочен дел (назначен со .data), и еден дел со код (назначен со .text).
  - Податочниот дел содржи глобални променливи и стринг константи
  - Делот со код го содржи кодот
- Делот за кодот не се пишува се додека податочниот дел се модифицира.
- Глобалните променливи се декларираат со специфицирање на нивната големина, и опционо типот и усогласување и се секогаш од тип `@object`
- Наспроти нив функциите се од тип `@function`
- Мора да се декларира барем една функција (`main`), која се користи како појдовна точка на програмата.
  - Нејзиниот тип е секогаш `@function`.

Глобални Декларации

- Кодот за една програма во `liger` се генерира со повеќекратно поминување по дрвото
  - Првиот пат е обавезен за да се најдат сите глобални декларации
  - Како што се минува дрвото, модулот за генерирање на код ги проверува јазлите за декларација
  - Кога ќе најде таков јазол, од симболната табела се превзема симболот кој припаѓа на таа декларација
  - Ако овој симбол е глобална променлива, се зема информацијата за типот и се генерира код.
  - Во текот на ова поминување се оставаат локалните променливи и параметрите на функциите.

Пресметка на ресурси

- Во текот на второто поминување се генерира вистинскиот код
- При ова поминување се креираат и имплементации за функциите
- Пред да се генерира кодот, модулот за генерирање на код мора да ја знае локацијата на сите параметри на функциите и сите локални променливи на стекот
- Ова се прави со брзо скенирање на телото на функцијата за да се најдат локалните декларации.
- Секогаш кога ќе се најде декларација, се определува нејзината позиција во стекот и тоа се зачувува во самиот симбол, во симболната табела.
- На овој начин референците кон локалните променливи лесно можат да се конвертираат во локации на стекот кога се имплементира генерирање на кодот.

Меѓурезултати на изрази

- Генерирањето на код во `linter` е имплементирано на многу едноставен, директен начин.
- Не се инволвирани вистински регистри, и сите меѓу вредности и резултати од изрази се зачувуваат во EAX регистерот
- Ова може да доведе до многу неоптимизиран код, но е лесно за пишување

Пример

```
5 module simple;
extern printf : int i → void;

10 int a, b;

start main : void → void
{
    a = 16;
    b = 32;
15    printf ( a * b );
}
```

```
.data
.globl a
25 .align 4
.type a,@object
.size a,4

5 a:
.long 0
.globl b
10 .align 4
.type b,@object
.size b,4

b:
15 .long 0
.text
.align 4
.globl main
.type main,@function
main:
pushl %ebp
movl %esp,%ebp
subl $0,%esp
20 movl $16,%eax
movl %eax,a
movl $32,%eax
25 movl %eax,b
movl a,%eax
movl %eax,%ebx
movl b,%eax
imul %ebx
pushl %eax
call printf
addl $4,%esp
30 leave
ret
```

Меѓурезултати на изрази

- еах регистерот може да содржи или вредности или повикувач, зависно од темплејтот кој ја става вредноста во еах.
  - Пример ако е собирање, еах ќе содржи нумеричка вредност, (или реална или integer). Ако е темплејт за адресирачки оператор (&), еах ќе содржи адреса.
- Бидејќи модулот за генерирање на код смета дека кодот е и синтаксички и семантички точен, вредноста во еах не е битно каква е, води сметка само вредноста во еах коректно и ефикасно да помине низ темплејтите.

Повикување на функции

- Повикувањето на функциите се врши со користење на Intel наредбата **call**. GNU е асемблер од високо ниво и треба само да се повика името на функцијата, а линкерот ќе се погрижи за точната адреса
  - Пример `call printf`
- Параметрите на функциите се поминуваат со користење на стек
  - Повикувачот е одговорен за ставање и за вадење на параметрите од стеко
- Локалните промениливи исто така се ставаат на стек
  - Редоследот по кој се стават локалните променливи и параметрите на стеко се нарекува рамка на стеко
- Овие работи се слични како во C.

Повикување на функции

- Функцијата која се повикува го користи ESP регистерот за да покаже на врвот на стеко.
- EBP регистерот е основниот покажувач кон рамката на стеко
- Параметрите се пуштаат на стеко од десно на лево (последниот се пушта прв)
- Вредноста која се враќа (ако е од 4 бајти и помала) се зачувува во EAX регистерот
  - За поголеми, повикувачот пушта екстра прв аргумент кон функцијата која се повикува, кој е адреса на локацијата каде вредноста што се враќа е зачувана.

```
/* vec3 is a structure of
 * 3 floats (12 bytes). */
struct vec3
{
    int x, y, z;
    // се трансформира во
```

```
/* f is a function that returns
 * a vec3 struct: */
vec3 f ( int a, int b, int c );
```

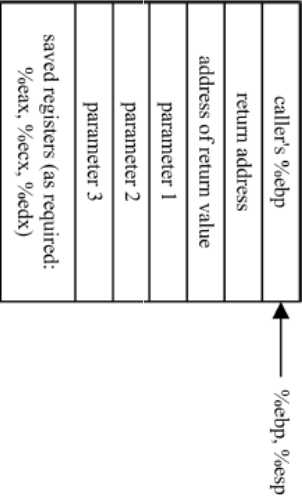
```
f ( &v , 1, 0, 3 );
```

Повикување на функции

- Секоја функција си има свој сопствен стек, па содржината во него е прилично сигурна
- Но регистрите ќе бираат презапишани од страна на функцијата која се повикува, па повикувачот мора сите потребни вредности пак да ги пушти во стекот
  - Ако повикувачот сака да ги зачува eax, ecx и edx регистрите, прво треба да ги пушти на стекот
  - Потоа ги пушта аргументите (од десно на лево)
  - На крај, кога се повикува инструкцијата call, еир регистерот исто така се пушта во стекот, што значи дека вратената адреса е на врвот на стекот.

Повикување на функции

- Иако повикувачот сработува голем дел од работа за пополнување на стекот, функцијата која се повикува треба да сработи уште неколку работи:
- Повиканата функција креира простор за локалните променливи
  - И ги става нивните иницијални вредности ако ги има
- Потоа ја зачувува содржината на ebx, esi и edi и ги става esp и ebp да покажуваат на врвот и дното на стекот, соодветно

Повикување на функции

- За да додели меморија за локалните променливи и привремените склади, повиканата функција само од esp го одзема бројот на бајтови кои се потребни за доделувањето.
- На крај ги пушта ebx, esi и edi на стекот,
- Во текот на извршувањето на функцијата, покажувачот на стекот esp оди горе долу, но еbp регистерот е фиксиран, па функцијата секогаш може да се повика на него
- Пример за првиот аргумент [ebp+8].

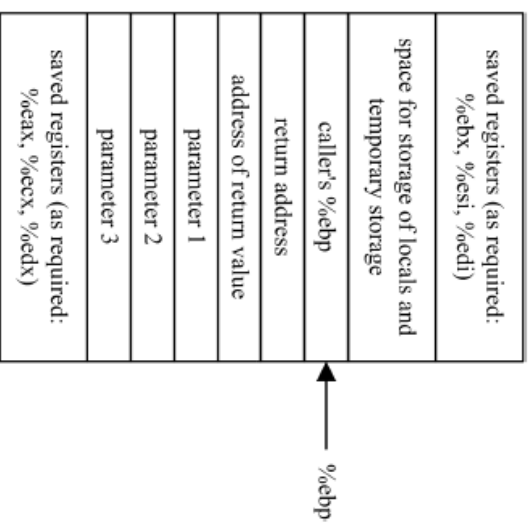

Figure 12.2: Stack Frame With Local Variables

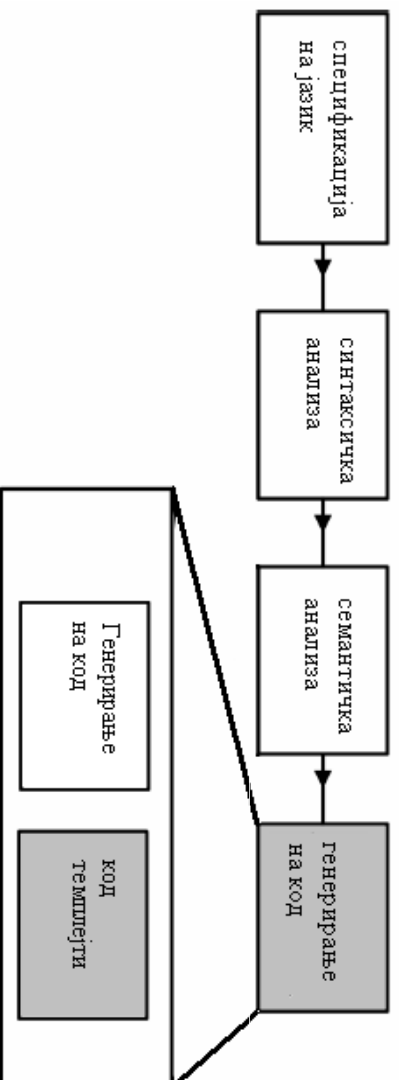
Повикување на функции

- Повиканата функција сега го чисти стекот
  - За чистење на параметрите на функцијата е задолжен повикувачот
- Повикуваната функција го прави следново
  - ги зачувува вратените вредности во eax, или во екстра параметар;
  - Ги враќа ebx, esi и edi регистрите ако е тоа потребно.
- Стекот треба да се врати во првобитната форма.

Структури за контрола на протокот

- За генерирање на споредби и услови прескокнувања, модулот за генерирање на код работи со if/then/else структури
  - Скоковите одат кон места кои претходно се обележани (пред блоковите then и else.
- Јамките се имплементирани на тој начин што прво генерираат лабела до која треба да скокнат после секоја итерација.
  - После тоа се генерира кодот за споредба, потполно исто како за if изразите.
  - Потоа блокот за код на лупата се генерира
  - По него следува скокот до лабелата која е веднаш пред кодот за споредба
  - Лупата завршува со последна лабела каде што треба да се скокне кога се излегува од лупата.

Код Темплејт

Собирање

- `lnger`
  - `expr + expr`
- Пример
  - `3 + 5`
- Асемблер
  1. Левиот израз се евалуира и се зачувува во `eax`.
  2. `movl %eax, %ebx`
  3. Десниот израз се евалуира и се зачувува во `eax`.
  4. `addl %ebx, %eax`
- Опис: Резултатот од левиот израз се додава на резултатот од десниот и се зачувува во `eax`.

Одземање

- `lnger`
  - `expr - expr`
- Пример
  - `8-3`
- Асемблер
  1. Левиот израз се евалуира и се зачувува во `eax`.
  2. `movl %eax, %ebx`
  3. Десниот израз се евалуира и се зачувува во `eax`.
  4. `subl %ebx, %eax`
- Опис: Резултатот од десниот израз се одзема од резултатот на левиот и се зачувува во `eax`.

МНОЖЕЊЕ

- `lmg`

- `eax * eax`

- Пример

- `8*3`

- Асемблер

1. Левиот израз се евалуира и се зачувува во `eax`.
2. `movl %eax, %ebx`
3. Десниот израз се евалуира и се зачувува во `eax`.
4. `imul %ebx`

- Опис: Резултатот од левиот израз се множи со резултатот од десниот и се зачувува во `eax`.

ДЕЛЕЊЕ

- `lmg`

- `eax / eax`

- Пример

- `32/8`

- Асемблер

1. Левиот израз се евалуира и се зачувува во `eax`.
2. `movl %eax, %ebx`
3. Десниот израз се евалуира и се зачувува во `eax`.
4. `xchgl %eax, %ebx`
5. `xorl %edx, %edx`
6. `idiv %ebx`

- Опис: Резултатот од левиот израз се дели со резултатот од десниот и резултатот се зачувува во `eax`.

Модули

- `lger`
  - `expr % expr`
- Пример
  - `14%3`
- Асемблер
  1. Левиот израз се евалуира и се зачувува во `eax`.
  2. `movl %eax, %ebx`
  3. Десниот израз се евалуира и се зачувува во `eax`.
  4. `xchgl %eax, %ebx`
  5. `xorl %edx, %edx`
  6. `idiv %ebx`
  7. `movl %edx, %eax`
- Опис: Резултатот од левиот израз се дели со резултатот од десниот и остатокот од делењето се зачувува во `eax`.

Негација

- `lger`
  - `- expr`
- Пример
  - `-3`
- Асемблер
  1. Изразот се евалуира и се зачувува во `eax`.
  2. `negl %eax`
- Опис: Резултатот од изразот се негира и се зачувува во `eax`.

Левии поместувања

- `Inger`
  - `expr << expr`
- Пример
  - `256 << 2`
- Асемблер
  1. Левиот израз се евалуира и се зачувува во `eax`.
  2. `movl %eax, %ebx`
  3. Десниот израз се евалуира и се зачувува во `eax`.
  4. `xchgl %eax, %ecx`
  5. `sall %cl, %eax`
- Опис: Резултатот од левиот израз се поместува `n` битови на лево, каде што `n` е резултатот од десниот израз. Резултатот се зачувува во `eax`.

If-Then-Else

Inger

```
if ( expr )
{
    // block
}
// opcionen del
else
{
    // block
}
```

Пример

```
int a = 2;
if ( a == 1 )
{
    a = 5;
}
else
{
    a = a - 1;
}
```

- Асемблер
- Кога има само блок `then`:
  1. Изразот се евалуира и се зачувува во `eax`.
  2. `cmpl $0, %eax`
  3. `je .LABEL0`
  4. Се генерира кодот за блокот.
  5. `.LABEL0:`
- Кога има блок `else`:
  1. Изразот се евалуира и се зачувува во `eax`.
  2. `cmpl $0, %eax`
  3. `je .LABEL0`
  4. Се генерира кодот за блокот.
  5. `jmp .LABEL1`
  6. `.LABEL0:`
  7. Се генерира кодот за блокот `else`.
  8. `.LABEL1:`

Опис: извршувањето на условниот код се реализира со условно прескокнување до лабелите

Inger

```
while ( expr ) do
{
    // Код блок
}
```

Пример

```
int i = 5;
while ( i > 0 ) do
{
    i = i - 1;
}
```

■ Асемблер

1. Изразот се евалуира и зачувува во `eax`.
2. `.LABEL0:`
3. `cmp $0, %eax`
4. `je .LABEL1`
5. Се генерира кодот за блокот
6. `jmp .LABEL0`
7. `.LABEL1`

Опис: Се евалуира изразот и додека резултатот е точен се извршува кодот за блокот.

Користење на функција

■ Inger

`func( arg1 , arg2 , argN );`

■ Пример

`println( 4 );`

■ Асемблер

1. се евалуираат изразите за секој од аргументите, се зачувуваат во `eax`, и се пуштаат по стекот.
2. `movl %ebp, %ecx`
3. Се определува локацијата на стекот.
4. Се повикува `println` (името на функцијата)
5. Се пресметува бројот на байти за секој аргумент
6. `addl $4, %esp` (4 е бројот на байти 4)

Имплементација на функција

Асемблер	
<ul style="list-style-type: none"> Inger<pre>func : type ident1 type ident2, type identN i returntype { implementacija }</pre> Пример<pre>square : int i -> int { return(i * i); }</pre>	<p>Опис</p> <p>Бројот на потребни бајти се пресметува и се вади од esp регистерот за да поцира простор во стекот.</p>

Идентификатор

<ul style="list-style-type: none"> Inger<pre>identifier Пример i</pre> Асемблер<pre>за глобална променлива 1. Изразот се евалуира и се зачувува во eax 2. movl i, %eax (името на променливата е i)</pre>	<p>За локална променлива</p> <ol style="list-style-type: none"> movl %ebp, %ecx Се определува локацијата на стекот addl \$4, %ecx (офсетот на стекот е 4) movl (%ecx), %eax
<ul style="list-style-type: none"> Опис	<p>За глобална променлива е лесно да се генерира кодот затоа што се користи само името на идентификаторот. За локачни променливи треба да се определи неговата позиција во стекот.</p>

Додетување

- `lnger`
`identifier = expr;`
- Пример
`i = 12;`
- Асемблер
за глобална променлива
  1. Изразот се евалуира и се зачувува во `eax`
  2. `movl i, %eax` (името на идентификаторот е `i`)

За локална променлива

1. Изразот се евалуира и се зачувува во `eax`
2. Се определува локацијата на стекот
3. `movl %eax, 4(%ebp)` (офсетот на стекот е 4)
4. `movl (%ecx), %eax`

Декларација на глобални променливи

- `lnger`
`type identifier = initializer ;`
- Пример
`int i = 5;`
- Асемблер

За глобална променлива:

1. `.data`
2. `.globl i` (името на идентификаторот е `i`)
3. `.type i, @object`
4. `.size i, 4` (типот има големина од 4 бајти)
5. `a:`
6. `.long 5` (иницијалната вредност е 5)

ЕДНАКВОСТ

- `lnger`
`expr == expr`
- Пример
`i == 3`
- Асемблер
  1. Левиот израз се евалуира и се става во `eax`.
  2. `mov %eax, %ebx`
  3. Десниот израз се евалуира и се става во `eax`.
  4. `cmpl %eax, %ebx`
  5. `mov $0, %ebx`
  6. `mov $1, %ecx`
  7. `cmovne %ebx, %eax`
  8. `cmovne %ecx, %eax`
- Опис: Се пресметуваат изразите и се споредуваат. Ако се исти во `eax` се додава 1, инаку се додава 0.